

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija - julij 2014

Povzetek dogajanj v prvem četrletju 2014

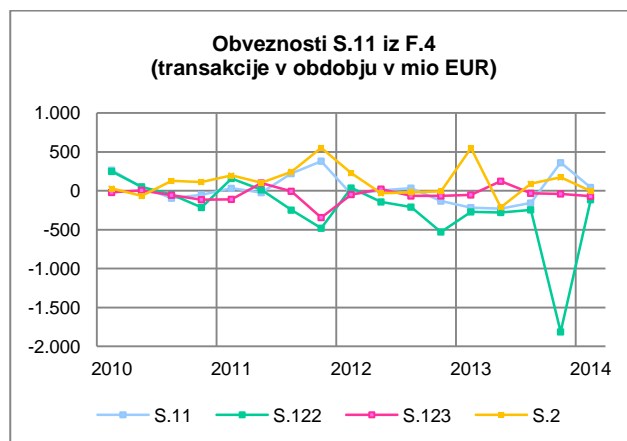
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, povečale terjatve do drugih finančnih posrednikov, bank in tujine, ter zmanjšale obveznosti do bank in gospodinjestev, povečale pa do drugih finančnih posrednikov in države.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do bank in povečala do Evrosistema ter zmanjšala obveznosti do Evrosistema in povečala do države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do nefinančnih družb in povečale do tujine, obveznosti pa so zmanjšale do centralne banke in tujine ter povečale do države in gospodinjestev.
- Finančna sredstva in obveznosti **drugih finančnih posrednikov** so se zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij povečala za 1,3 mrd EUR.
- **Zavarovalnice in pokojninski skladi** so povečali terjatve do tujine in bank.
- **Država** je povečala terjatve do centralne banke ter obveznosti do tujine. Primanjkljaj države je v prvem četrletju 2014 znašal 0,4 mrd EUR oz. 4,6% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala vloge v bankah ter zmanjšala zadolženost.
- **Tujina** je povečala terjatve do države, zmanjšala pa terjatve do centralne banke in bank. Obveznosti tujine so se povečale do centralne banke in bank, zmanjšale pa do gospodinjestev.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega četrletja 2014 znašala 41,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 885 mio EUR. Največ naložb so nefinančne družbe imele v **delnice in drug lastniški kapital**, in sicer 15,1 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se zmanjšale, in sicer največ do nefinančnih družb in tujine. **Druge terjatve** so znašale 14,9 mrd EUR, večinoma iz trgovinskih kreditov in predujmov (86%), od tega 46% v okviru lastnega sektorja in 41% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 276 mio EUR), zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja (za 139 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 6,3 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (61%) in do tujine (28%). Terjatve iz posojil so ostale na podobni ravni s konca leta 2013.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega četrletja 2014 znašale 81,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 820 mrd EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** v višini 36,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 288 mio EUR. Največji lastniki so bile nefinančne družbe (32%), država (23%), gospodinjstva (20%) in tujina (19%). Najeta **posojila** so znašala 29 mrd EUR, in sicer pri bankah (48%), v tujini (25%), pri nefinančnih družbah (13%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se zmanjšale, in sicer največ do bank (za 115 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 14,9 mrd EUR **drugih**

obveznosti, največ iz trgovinskih kreditov in predujmov (74%), od tega 54% do nefinančnih družb in 38% do tujine. Trgovinski krediti in predujmi so se zmanjšali za 138 mio EUR.

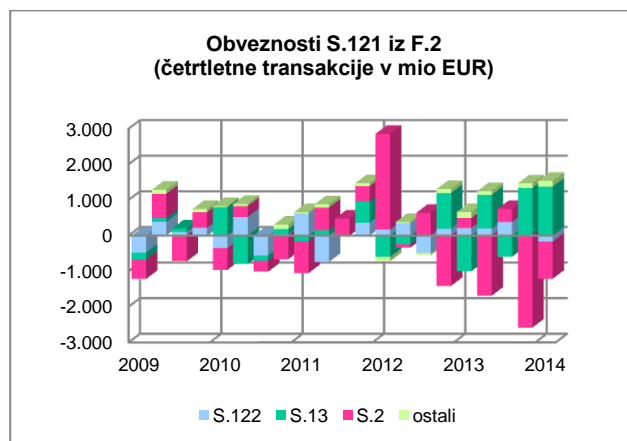

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega četrletja 2014 znašal 39,7 mrd EUR in se je preko transakcij povečal do tujine in bank ter se zmanjšal do države. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 55% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega četrletja 2014 znašala 11,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 386 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v dolžniške vrednostne papirje (36%), vloge (36%) in posojila (24%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 147 mio EUR in so znašale 4 mrd EUR, pri čemer je bilo 94% naložb v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 4 mrd EUR **vlog**, od tega 91% v tujini. Vloge so se povečale v tujini za 1,2 mrd EUR (predvsem terjatve do Evrosistema). **Posojila** bankam, ki so posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so znašala 2,7 mrd EUR in so se zmanjšala za 638 mio EUR.

Obveznosti centralne banke so konec prvega četrletja 2014 znašale 10,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 361 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 91% vseh obveznosti, od tega 41% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 34% do države in 24% do bank. Zmanjšale so se predvsem do tujine (za 1 mrd EUR, celotne obveznosti do Evrosistema), povečale pa do države (za 1,4 mrd EUR).

Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2013 poslabšal do bank in države ter izboljšal do tujine.

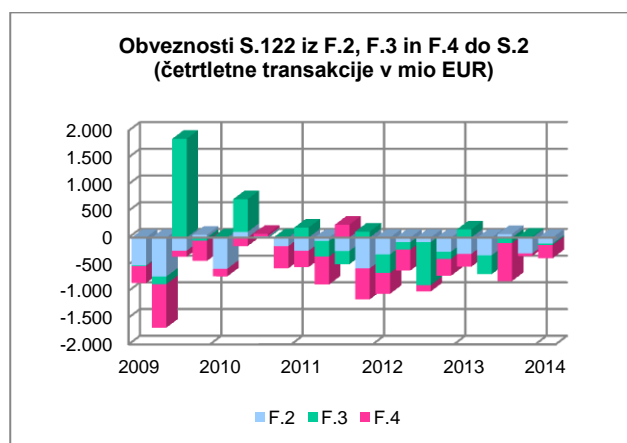
S.122 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec prvega četrtertletja 2014 znašala 44,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 232 mio EUR. Dana **posojila**² so predstavljala 69% naložb, največ nefinančnim družbam (46%) in gospodinjstvom (29%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale predvsem do nefinančnih družb. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,2 mrd EUR, od tega 66% v državne in 25% v tuje vrednostne papirje. Naložbe so se povečale v tuje (za 197 mio EUR), zmanjšale pa v državne vrednostne papirje (za 121 mio EUR). Banke so imele 4,4 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo v tujini (za 218 mio EUR), zmanjšalo pa predvsem pri centralni banki (za 164 mio EUR).

Obveznosti bank so konec prvega četrtertletja 2014 znašale 40 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 277 mio EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 24,4 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (60%), nefinančne družbe (18%), tujina (7%) in država (7%). Povečale so se predvsem vloge gospodinjstev (za 253 mio EUR) in države (za 193 mio EUR), zmanjšale pa vloge tujine (za 112 mio EUR). Banke so imele 9,5 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 48% do tujine), ki so se zmanjšale za 927 mio EUR, predvsem do centralne banke (za 638 mio EUR) in tujine (za 246 mio EUR). **Kapital** bank je znašal 4 mrd EUR. V lastniški strukturi je imela največji delež država

(60%), sledile so tujina (30%) in nefinančne družbe (4%). Banke so imele 1,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**.

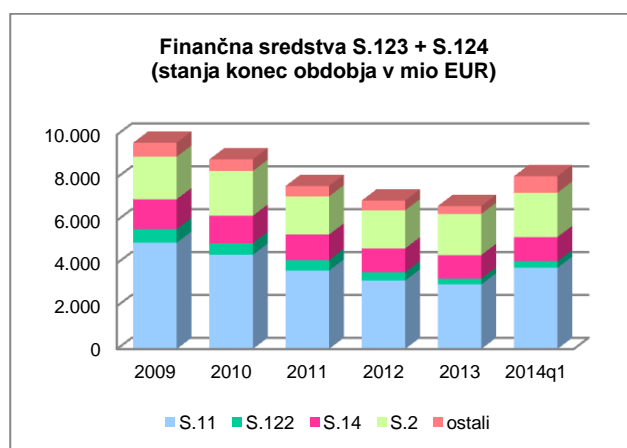
Neto finančni položaj bank se je se je izboljšal do tujine in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb, države in gospodinjstev.

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtertletja 2014 znašala 8,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 1,4 mrd EUR (predvsem zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij). Največji del naložb so predstavljala dana **posojila** (3,5 mrd EUR), največ nefinančnim družbam (60%) in gospodinjstvom (30%). Posojila so ostala na ravni s konca leta 2013. Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 3,4 mrd EUR, največ v tujino (43%) in nefinančne družbe (42%). V prvem četrtertletju 2014 so se povečale za 1,3 mrd EUR, in sicer zaradi presektorizacije. Terjatve iz **vlog** so znašale 452mio EUR, od tega 62% v domačih bankah in 32% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega četrtertletja 2014 znašale 8,8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 1,3 mrd EUR (predvsem zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij). Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 5,2 mrd EUR, od tega 61% do tujine in 31% do bank. V prvem četrtertletju so se povečala za 372 mio EUR, pri čemer so bile transakcije negativne. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 3,2 mrd EUR in so se povečale za 777 mio EUR (predvsem zaradi presektorizacije). Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **delnice/enote investicijskih skladov** (57%), od tega 52% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov je ostala na ravni s konca leta 2013 (1,8 mrd EUR).

¹ V četrtertletni informaciji je za sektor S.122 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

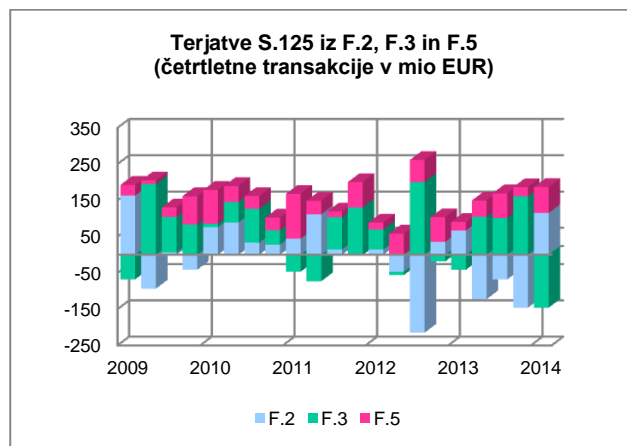
² Konec prvega četrtertletja 2014 so oslabitve na posojilih dosegle 4,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 15,3% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrletja 2014 znašala 8,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 314 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (4,9 mrd EUR), predvsem v tuje (55%), državne (33%) in bančne (5%). Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 2,3 mrd EUR, največ v tujino (45%), druge finančne posrednike (31%) in nefinančne družbe (11%). Terjatve iz **vlog** so znašale 809 mio EUR in so se povečale za 123 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega četrletja 2014 znašale 8,7 mrd EUR in so se povečale za 316 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljale **zavarovalno tehnične rezervacije** (5,4 mrd EUR), ki so se povečale za 134 mio EUR. V strukturi je delež rezervacij iz življenjskih zavarovanj znašal 48%, iz pokojninskih zavarovanj 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 31%. Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so konec prvega četrletja 2014 znašale 3 mrd EUR in so se povečale za 162 mio EUR. Med temi obveznostmi so 1,5 mrd EUR oz. 50%

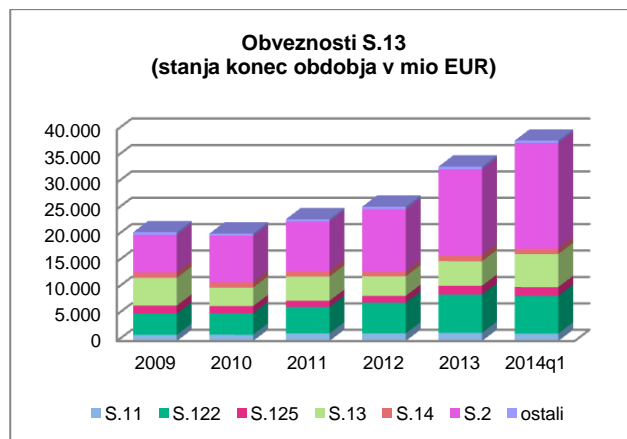
predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (37%), tujina (18%), zavarovalnice in pokojninski skladi (16%) ter gospodinjstva (10%).

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega četrletja 2014 znašala 30 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 3,7 mrd EUR. Država je imela 14,2 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (59%) in banke (17%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 0,4 mrd EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 9,4 mrd EUR, od tega 39% znotraj države, 34% do centralne banke in 19% do bank. Glede na konec leta 2013 so se terjatve povečale za 3,5 mrd EUR, največ v okviru lastnega sektorja (za 1,7 mrd EUR) in centralne banke (za 1,4 mrd EUR). **Druge terjatve** so znašale 3,1 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 85%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (60%) in znotraj lastnega sektorja (21%). Država je imela 2,7 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 44% do tujine in 44% do nefinančnih družb.

Obveznosti države so konec prvega četrletja 2014 znašale 38 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 4,9 mrd EUR. Država je imela 26,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (70%), bank (21%) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (6%). Obveznosti so se povečale za 3,7 mrd EUR (za 2,5 mrd EUR neto izdaj). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega 51% do bank in 39% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec prvega četrletja 2014 znašal 29,5 mrd EUR oz. 83% BDP (konec leta 2013 25,8 mrd EUR oz. 73% BDP).

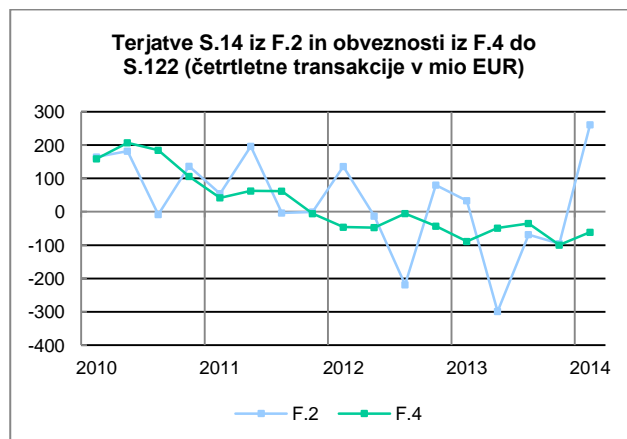

Država je imela konec prvega četrletja 2014 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 8 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem četrletju 2014 znašal 0,4 mrd EUR oz. 4,6% BDP (v prvem četrletju 2013 0,7 mrd EUR oz. 9% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2014 znašala 38,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 342 mio EUR. **Vloge** so znašale 15,7 mrd EUR, in sicer 93% v domačih bankah in 7% v tujini. Vloge so se povečale za 271 mio EUR (predvsem pri domačih bankah). Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,8 mrd EUR. Gospodinjstva so imela 10,8 mrd EUR naloženih v **delnice in drug lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (69%), vzajemne pokojninske sklade (15%) in investicijske sklade (12%). Stanje naložb se je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 157 mio EUR. Terjatve iz **zavarovalno tehničnih rezervacij** so znašale 4,5 mrd EUR. V strukturi terjatev so rezervacije iz življenjskih zavarovanj predstavljale 59%, iz pokojninskih zavarovanj 26%, druge tehnične rezervacije pa 15%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega četrtertletja 2014 znašale 11,8 mrd EUR in se glede na konec leta 2013 niso spremenile. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,3 mrd EUR (90% iz dolgoročnih posojil), in sicer 86% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov. Zmanjšale so se za 73 mio EUR.

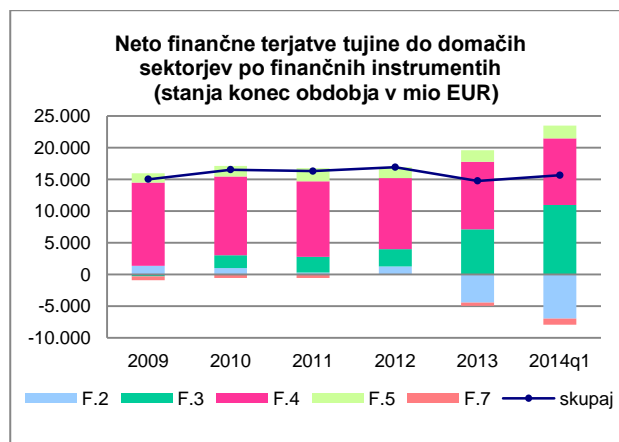

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega četrtertletja 2014 znašal 27,2 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2014 znašala 51,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 2,7 mrd EUR. Tujina je imela 19,8 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 93% v državne ter 5% v bančne. Naložbe so se povečale v državne vrednostne papirje (za 3,8 mrd EUR). **Posojila** so znašala 16,2 mrd EUR, od tega 44% nefinančnim družbam, 28% bankam in 20% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se zmanjšale do bank (za 246 mio EUR), povečale pa do nefinančnih družb (za 106 mio EUR). Naložbe v **delnice in drug lastniški kapital** so znašale 8,7 mrd EUR, od tega 79% v nefinančne družbe in 14% v banke.

Obveznosti tujine so konec prvega četrtertletja 2014 znašale 36,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 1,8 mrd EUR. Tujina je imela 8,9 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 42% do centralne banke, 31% do zavarovalnic in pokojninskih skladov ter 23% do bank. Obveznosti so se povečale do bank (za 197 mio EUR), zmanjšale pa do centralne banke (za 154 mio EUR). Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 8,7 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 7,8 mrd EUR. Povečale so se vloge centralne banke (za 1,2 mrd EUR, večinoma do Evrosistema), bank (za 215 mio EUR) in države (za 176 mio EUR). Obveznosti iz **delnic in drugega lastniškega kapitala** so znašale 6,7 mrd EUR, od tega 42% do nefinančnih družb, 20% do drugih finančnih posrednikov ter 16% do zavarovalnic in pokojninskih skladov.

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega četrtertletja 2014 dosegla 15,6 mrd EUR in so se povečala za 883 mio EUR (pri čemer so se povečala do države, zmanjšala pa do centralne banke in bank).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije S.11 Nefinančne družbe S.12 Finančne družbe S.121 Centralna banka S.122 Druge denarne finančne institucije S.123 Drugi finančni posredniki S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi S.13 Država S.1311 Centralna država S.1313 Lokalna država S.1314 Skladi socialne varnosti S.14 Gospodinjstva S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva S.2 Tujina S.21 EU S.2111 EMU S.2112 Ostale članice EU S.22 Ostale države	F.1 Monetarno zlato in SDR F.2 Gotovina in vloge F.21 Gotovina F.22 Prenosljive vloge F.29 Druge vloge F.3 Dolžniški vrednostni papirji F.331 Kratkoročni F.332 Dolgoročni F.34 Izvedeni finančni instrumenti F.4 Posojila F.41 Kratkoročna F.42 Dolgoročna F.5 Delnice in drug lastniški kapital F.511 Delnice, ki kotirajo F.512 Delnice, ki ne kotirajo F.513 Drug lastniški kapital F.52 Delnice/enote investicijskih skladov F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovana F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj F.62 Druge tehnične rezervacije F.7 Druge terjatve in obveznosti F.71 Komerčni krediti in predujmi F.79 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA 95 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; • razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); • razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); • neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR   A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y)))   B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y)))   C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"]   </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> – nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 milijon EUR; – finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; – enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;   • bančna statistika • statistika investicijskih skladov • statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); • statistika vrednostnih papirjev.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>